

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ПРОФЕСІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ
ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН»**

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ XIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

м. Харків, 24 жовтня 2025 р.

**Дніпро
"Середняк Т.К"
2025**

УДК 316.05

Л 93

*Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету
залізничного транспорту (протокол № 10 від 20.10.2025 р.)*

Головні редактори:

Андрущенко В. П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Панченко С. В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, в. о. ректора Українського державного університету залізничного транспорту

Редакційна колегія:

Абашинік В. О. – д-р. філос. наук, професор

Вельш Вольфганг - габілітований доктор філософії, професор

Каграманян А. О. – канд. техн. наук, доцент

Панченко В. В. – д-р. техн. наук, доцент

Євсєєва О. О. – д-р. економ. наук, доцент

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. 24 жовтня 2025 р. / відп. за випуск І. В. Толстов. – Дніпро: Середняк Т.К, 2025 – 238 с.

ISBN 978-617-8807-07-8

© Авторський колектив, 2025.

*ХАРЛАМОВА О. М., ст. викладач,
СТЕБЛЄВА А. В., здобувачка вищої освіти,
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна*

ТРАНСФОРМАЦІЯ МОВНИХ НОРМ У ДОБУ ЦИФРОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Стрімкий розвиток цифрових технологій зумовив фундаментальні зміни в мовленні та письмі, створивши нове комунікативне середовище, яке функціонує за власними правилами. Комп'ютерно-опосередкована комунікація стала невід'ємною складовою повсякденного життя, особливо серед молодого покоління, для якого віртуальний простір - це головний канал взаємодії та самовираження. Цей феномен породжує масові дискусії щодо його впливу на мову, культуру та мислення, що робить його актуальним об'єктом наукового аналізу.

Трансформація мовлення під впливом інформатизації є природним соціокультурним процесом, супроводжуваний як позитивними, так і негативними наслідками. З одного боку, цифрові технології забезпечують швидкий доступ до інформації, розширюють можливості міжкультурної комунікації, створюють нові форми вираження думок. З іншого боку, вони провокують поверхневність сприйняття, зниження рівня критичного мислення та заміну реального спілкування віртуальним [1, 2]. Мовна поведінка в інтернет-просторі поступово набуває ознак гібридності, поєднуючи елементи різних стилів, мов і культурних кодів.

Особливістю сучасної цифрової комунікації є її візуальна, емоційна та експресивна природа. Покоління Z віддає перевагу коротким, динамічним повідомленням, активно використовує сленг, англіцизми, аббревіатури, емодзі та порушення граматичних і пунктуаційних норм. Такі особливості сприймають не як помилки, а як елементи самопрезентації та творчості [3]. При цьому мова стає важливим маркером ідентичності, а відхилення від норм — своєрідним способом вираження індивідуальності. Однак межа між креативністю і мовною недбалістю залишається тонкою, що створює ризик зниження загального рівня мовленнєвої культури.

Водночас українська мова стикається з новими викликами, серед яких домінує надмірне запозичення англіцизмів і витіснення літературних форм неформальними. Такі зміни, хоч і природні в умовах глобалізації, становлять загрозу для мовної самобутності [2]. Збереження мовної рівноваги потребує

зваженого підходу — поєднання традиційної грамотності з розумінням нових мовних явищ. Важливим завданням стає розвиток якісного україномовного контенту, підтримка мовної культури через освіту і просвітницькі ініціативи.

Отже, цифрова комунікація глибоко трансформує мову, створюючи як нові способи самовираження, так і серйозні ризики: збіднення лексики через англізми та «культурний розрив» між поколіннями. У цих умовах порушення мовних норм стає соціальним маркером, що розрізняє креативність і мовну недбалість. Вирішення цих викликів вимагає комплексного підходу, що поєднує розвиток українськомовних технологій, модернізацію освіти і державну підтримку мовної культури.

Список використаних джерел

1. Скиба І. П. Трансформація мови комунікації під впливом процесів інформатизації суспільства. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: зб. наук. праць*. 2023. Т. 38, № 2 (38). С. 158–163. DOI: <https://doi.org/10.18372/2412-2157.2.18121>.

2. Копчак М. М., Грабельська О. В., Дроф'як Н. І. Лінгвістичні трансформації в цифрову епоху: вплив цифровізації на сучасні комунікаційні практики. *Закарпатські філологічні студії*. 2025. Вип. 39, ч. 2. С. 9–15. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.39.2.1>.

3. Книш Т. В., Близнюк Л. М., Козак А. В. Вплив мовленнєвого спілкування в Інтернеті на мовно-культурні аспекти сучасного суспільства. 2024. № 1. С. 20–26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.1.1/04>.

HAAVI OLE MARTIN, *Rehabilitation Specialist,*
Stavanger University Hospital,
Stavanger, Norway,
SVEUM ELISABETH, *Psychologist at a Volunteer Religious,*
Organization in Stavanger,
Stavanger, Norway

VALUES OF MODERN NORWEGIAN SOCIETY

Every society forms its own system of values that defines not only the perception of oneself and one's place in the social environment but also the attitude toward rights, duties, relationships with others, and the state as a socio-political institution. The values of any society are not static; they are subject to